

Конституция № 4/95 г.
г. София - г. Ив. В. Гюзев
№ 10. м. 95 г.
Искане

НАРОДНА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ВХ. № 100-17-1
ПОЛУЧЕНО НА 07.03.95

16.02.
Искане

до
КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

КОНСТИТУЦИОНЕН СЪД

Вх. № 6
Дата 7.3.95

И С К А Н Е

от народни представители от Съюза на демократичните сили за установяване противоконституционността на Закона за изменение и допълнение на Закона за възстановяване на собствеността върху одържавени недвижими имоти, приет от 37-о Народно събрание на 9 февруари 1995 г. (Обн., ДВ, бр. 20/1995 г.)

УВАЖАЕМИ ГОСПОДА КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

Със Закона за изменение и допълнение на Закона за възстановяване на собствеността върху одържавени недвижими имоти с още три години се продължава срокът, в който настанените по административен ред наематели запазват правата си по Закона за наемните отношения. Същото се отнася и за случаите, при които недвижимите имоти се използват за детски ясли, детски градини, училища и здравни заведения. С изменението са прибавени и културните институти и паметниците на културата.

Така приетият законопроект е противоконституционен. Съображенията ни са следните;

1. Противоконституционно е самото приемане на законопроектта след Указ № 32 от 1995 г. на президента на републиката, с който първоначално приетият от Народното събрание закон бе върнат по реда на чл. 101 от Конституцията.

Член 101, ал. 1 от Конституцията изисква върнатият от президента закон да бъде отново обсъждан. Именно затова президентът има право да върне закона. Той го връща не само за да бъде преглаван, както стана в случая, а за да бъде наново обсъждан.

Член 88, ал. 1 от Конституцията постановява, че законите се обсъждат и приемат на две гласувания. Конституцията не е предвидила изключение от това правило за случая, когато президентът връща един вече приет закон за ново обсъждане по реда на чл. 101, ал. 1. Това означава, че и тогава следва да се приложи чл. 88, ал. 1.

Вместо това обаче Народното събрание, в съответствие с противоконституционния чл. 72, ал. 5 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание, не процедурира съгласно изискванията на чл. 88, ал. 1 от Конституцията, а след еднократно обсъждане на закона го постави веднага на повторно гласуване.

По този начин се прие закон само при едно гласуване в нарушение на Конституцията.

Независимо от обстоятелството, че посочената по-горе разпоредба на Правилника за организацията и дейността на Народното събрание е предмет на друго наше искане пред Вас за нейното отменяване, ние смятаме, че и във връзка с този конкретен случай Конституционният съд следва да се произнесе и да отмени гласувания по този начин закон.

2. Нарушен е чл. 17, ал. 3 от Конституцията, според който "Частната собственост е неприкосновена".

Елементарно за всеки юрист е, че собствеността се определя от триадата на правото за владение, ползване и разпореждане. Когато един от тези компоненти липсва, липсва по същество и частна собственост. Оттук, за да бъде частната собственост неприкосновена, както изисква Конституцията, носителят на нейното право трябва да може да ползва, както намери за добре, вещта и да може да се разпореди, когато желае с нея, и при условия, каквито той определи.

Законът за възстановяване на собствеността върху одържавени недвижими имоти, на които то бе безогледно отнето от тоталитарния режим. Изхождайки от социална необходимост, този закон не възстанови собствеността в нейната пълнота, а създаде ограничението за тригодишен режим, подчинен на Закона за наемните отношения при ползването на имотите. Това бе възможно, защото законодателят, който възстанови правото на собственост, имаше право да направи това изцяло или с посоченото по-горе

ограничение. Това бе условието, при което се възстанови правото на собственост.

Недопустимо е обаче сега, когато собствеността е вече възстановена, с нов закон да се продължават съществуващи или да се създават нови ограничения. Собствеността е вече възстановена. Оттук нататък законодателят няма право да нарушава Конституцията и да посяга върху неприкосновеността на частната собственост. Продължаването на срока с още три години и въвеждането под режима на ограничението нови имоти е пряко посегателство срещу правото на собственост.

Парламентарната група на Съюза на демократичните сили съзнава, че през изтеклите години, когато правителството изхождаше от парламентарно мнозинство, чуждо на Съюза на демократичните сили, не се направи нищо в изпълнение на закона, за да се уредят жилищните нужди на тези наематели, които наистина имат такива нужди. Съюзът на демократичните сили съзнава, че има случаи, при които наематели следва да бъдат гарантирани с жилища. Това обаче трябва да стане не по пътя на противоконституционния палиатив за едно продължаване ограничението на правото на собственост, след изтичане срока на което нещата с нищо няма да се променят, а със създаване на диференцирано законодателно уреждане, което да отчете действителните нужди както на наемателите, така и на собствениците. Правно-технически възможности, които да бъдат съобразени с Конституцията, съществуват. Към тях следва да се обърне Народното събрание.

НАРОДНИ ПРЕДСТАВИТЕЛИ:

1. Георги Стоянов - И. Стоянов
2. Екатерина Михайлова - Е. Михайлова
3. Константин Тодоров - К. Тодоров
4. Васил Билев - В. Билев
5. Лорелита Умалова - Л. Умалова
6. Иван Сунсарам - И. Сунсарам
7. Георги Лачев - Г. Лачев
8. Иван Димитров - И. Димитров

9. Звездуник Кайрагушев
10. Иван Петров Бугишев
11. Христо Д. Бонаров - ДИ
12. Николай Димитров Гандаров
13. Д-р Георги Кочев Кочев
14. Др Васил Мухоморов
15. Франц Николаев Димитров
16. Мартина Иванова Лудва
17. Владислав Борисов Кочев
18. Димитр Стояков Свояков
19. Анастасий Методиев Венчков
20. Георги Тиме Райчев
21. Димитр Цотков Убров
22. Свобода Симеонова Еврева
23. Мурабан Георгиев Радев
24. Емилия Канудамева Янкова
25. Стефан Ангелов Софийски
26. Цонко Георгиев Ботев
27. Знамислав Георгиев Умидов
28. Светлана Григорова Дянкова
29. Сотиса Нелева Свояков
30. Краимир Стафанов Рачев
31. Лариса Иванова Танушев
32. Васил Стефанов Петков
33. Надежда Кумарева Мухоморова
34. Владимир Тод. АБАДЖИЕВ
35. Димитр Георгиев Мухоморов
36. Криво Димитров Славов
37. Цветан Уваров Димитров
38. Иван Мухоморов Кривев
39. Иван Кочев Кочев
40. Мелодия Симеонова Свояков

- 4
41.	Евгений	Светослав	Михайлов	-	Алла
42.	Анас	Симеонов	Демчаров		Сидимиров
43.	Евгений	Петков	Еков		Евгений
44.	Аван	Заурянов	Глушков	-	~~Аван~~
45	Иван	Корнев	Степанов		~~Иван~~
46	Юлия	Димитров	Димитров		Юлия
47.	Аван	Борисов	Сотаров		Аван
48	Аван	Борисов	Турков	-	Аван
- А. Борисов